

Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Προς την κα. Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: «Αντιθεσμική απόκρυψη συμβάσεων του Υπουργείου Παιδείας με τη CISCO για την παροχή τηλεεκπαίδευσης και τη διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»

Στις 8-12-2020 αναρτήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων τροποποιημένη «Μελέτη εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων για τις πράξεις επεξεργασίας κατά την παροχή σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης» που εκπονήθηκε από το Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ).

Αντικείμενο της μελέτης (άρθρο 35 παρ. 1 Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων [ΓΚΠΔ] και άρθρο 65 ν.4624/2019) είναι η εκτίμηση του αντίκτυπου των επιπτώσεων που επιφέρει η παροχή υπηρεσιών τηλεεκπαίδευσης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των συμμετεχόντων σε αυτή (μαθητές και εκπαιδευτικοί σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 35, άρθρο 63 παρ. 3 ν. 4686/2020, Α' 96) η δημοσίευση της μελέτης επιπτώσεων προηγείται της έκδοσης Υπουργικής Απόφασης που ορίζει τους τρόπους, τα τεχνολογικά μέσα καθώς και τους όρους, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις συμμετοχής εκπαιδευτικών και μαθητών στην τηλεεκπαίδευση. Η έκδοση των πράξεων ορίζεται με τη συγκεκριμένη χρονική σειρά, ακριβώς προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα πορίσματα της έκθεσης κατά την κατάστρωση της Υπουργικής Απόφασης που

περιλαμβάνει λεπτομερείς προβλέψεις για όλα τα αναφερόμενα οργανωτικά, κανονιστικά και τεχνικά ζητήματα .

Η ως άνω τροποποιημένη μελέτη ανατέθηκε στο ΕΚΠΑ και εκπονήθηκε εξ' αρχής, προκειμένου να θεραπεύσει σοβαρές ελλείψεις και παρατυπίες της αρχικής μελέτης που συντάχθηκε και κατατέθηκε από το ΥΠΑΙΘ με ιδιαίτερη βιασύνη, προχειρότητα και ανεπάρκεια ως προς τη μεθοδολογία, ανάλυση και τεκμηρίωσή της (είναι χαρακτηριστικό, ότι δεν κατονομάζονται συγγραφείς σε αυτήν ούτε αναγράφεται η ημερομηνία εκπόνησής της). Οι λόγοι ανάγονται στη διεκπεραίωση της τυπικής υποχρέωσης κατάθεσης μελέτης επιπτώσεων αλλά κυρίως στην κάλυψη της ταυτόχρονης (στην πραγματικότητα πρωθύστερης) έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) που εξέτασε την αρχική μελέτη, διατύπωσε πλήθος συστάσεων με την υπ'αρ. 4/7-9-2020 γνωμοδότησή της και κάλεσε το ΥΠΑΙΘ να προβεί σε εκτεταμένες τροποποιήσεις για τη διασφάλιση του σύννομου της διαδικασίας τάσσοντας αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών, η οποία αξίζει να σημειωθεί ότι επίσης δεν τηρήθηκε από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας.

Από την επισκόπηση της νέας μελέτης επιπτώσεων προκύπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:

I. Στη νέα μελέτη γίνεται αναφορά στη σύμβαση ανάμεσα στο ΥΠΑΙΘ και την εταιρεία «CISCO Hellas AE» για την υλοποίηση της τηλεκπαίδευσης μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας “Webex”. Καταρχάς γίνεται λόγος αορίστως και ακροθιγώς για μια «*σύμβαση ήδη υπογεγραμμένη από 13-3-2020 με αναλυτικούς όρους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και με αναλυτική αναφορά στα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνει η εν λόγω εταιρεία ως Εκτελούσα την Επεξεργασία*». (βλ. 1.1. *Σύντομο ιστορικό για το νομικό πλαίσιο της τηλεκπαίδευσης, σελ. 6 – 7*).

Σε επόμενα σημεία της μελέτης όμως, καθώς και στο Παράρτημα Α αυτής γίνεται αναφορά σε δύο επιπλέον συμβάσεις, συγκεκριμένα στις **από 11-9-2020 και 9-11-2020** συναφθείσες μεταξύ του ΥΠΑΙΘ και της CISCO **συμβάσεις δωρεάς** καθώς και στην **τροποποίηση της δεύτερης με την από 4-12-2020 πρόσθετη πράξη** (βλ. σχετικά: *2.4.1 Αξιολόγηση των μέτρων που εγγυώνται*

την αναλογικότητα και την αναγκαιότητα της επεξεργασίας, 5. Περίοδοι αποθήκευσης, **σελ. 28**. – Επίσης 2.5 Τα δικαιώματα των Υποκειμένων των Δεδομένων, 6. Εκτελούντες την εργασία, **σελ. 31** – Επίσης 2.8.1. Υφιστάμενα μέτρα ασφαλείας, III. Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας πληροφοριών σχετικά με την πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης, τα οποία εφαρμόζει ο Εκτελών την επεξεργασία, **σελ. 44** – Επίσης Παράρτημα Α, Σχετικά Έγγραφα, αρ. 10 και 11, **σελ. 57**).

Με δεδομένο ότι καμία από τις τρεις (3) ως άνω συμβάσεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, δεν έχει δει το φως της δημοσιότητας, καθώς δεν έχουν αναρτηθεί στη **ΔΙΑΥΓΕΙΑ** αλλά ούτε έχουν κατατεθεί από την Υπουργό Παιδείας στη Βουλή, παρά την **επανειλημμένη κατάθεση Α.Κ.Ε.** από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, εγείρονται εύλογα ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω συμβάσεων και σχετικά με τον τρόπο και τους όρους αποδοχής της δωρεάς υπηρεσιών από συγκεκριμένη ιδιωτική εταιρεία για την εισαγωγή της τηλεκπαίδευσης στην εκπαιδευτική διαδικασία κατ' εντολή του ΥΠΑΙΘ ανά την Επικράτεια. Συνακόλουθα τίθεται ζήτημα διαφάνειας ως προς τη δράση του ΥΠΑΙΘ, αλλά και λογοδοσίας σε ό,τι αφορά τον τρόπο που το Υπουργείο αντιμετωπίζει τον έλεγχο συνταγματικά κατοχυρωμένης Ανεξάρτητης Αρχής (εν προκειμένω της ΑΠΔΠΧ) σχετικά με τους κινδύνους που ανακύπτουν από την ελλιπή προστασία προσωπικών δεδομένων της συντριπτικής πλειοψηφίας του εκπαιδευτικού δυναμικού, του μαθητικού δυναμικού αλλά και του οικογενειακού περιβάλλοντος των τελευταίων.

II. Τόσο στην αρχική όσο και στην νέα μελέτη αντίκτυπου επιπτώσεων, ορίζεται ως Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) εκ μέρους του ΥΠΑΙΘ, άτομο το οποίο έχει διοριστεί ως μετακλητή υπάλληλος και υπηρετεί σε θέση ειδικής συνεργάτιδος στο Ιδιαίτερο Γραφείο της Υπουργού Παιδείας. Η σύμπτωση των ως άνω ιδιοτήτων στο συγκεκριμένο άτομο, επιφέρει ξεκάθαρη σύγκρουση συμφερόντων στο πρόσωπό του, καθώς από τη θέση της ειδικής συνεργάτιδος Υπουργού μπορεί να επηρεάζει τον καθορισμό των σκοπών και των μέσων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενώ υπό την ιδιότητα του ΥΠΔ το συγκεκριμένο άτομο υποτίθεται ότι διακατέχεται από αμεροληψία και ότι δε λαμβάνει εντολές.

Επειδή η κατάθεση της σύμβασης με την εταιρεία «CISCO Hellas AE» έχει ζητηθεί από την Υπουργό Παιδείας ήδη **δύο (2) φορές με Αιτήσεις Κατάθεσης Εγγράφων** (αρ. πρωτ. **5774/273/13-4-2020 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων** βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ - ΠΣ με θέμα «*Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να υλοποιηθεί από το Υπουργείο Παιδείας χωρίς την εμπλοκή ιδιωτικής εταιρείας – Κίνδυνοι για την προστασία των προσωπικών δεδομένων εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων*» και αρ. πρωτ. **349/9-11-2020 Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφου** βουλευτών του ΚΙΝ.ΑΛ. με θέμα «*Η κατάρρευση της ψηφιακής πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης της εταιρείας CISCO*») οι οποίες έχουν μείνει **αναπάντητες από την Υπουργό Παιδείας κατά πολλοστή πλέον παράβαση του Κανονισμού της Βουλής,**

Επειδή ο ΓΚΠΔ ορίζει ρητά ότι ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων περιβάλλεται από ιδιαίτερες εγγυήσεις ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του,

Ερωτάται η κα. Υπουργός:

- 1. Ποιο είναι το περιεχόμενο των τριών (3) διακριτών συμβάσεων ανάμεσα στο ΥΠΑΙΘ και τη CISCO Hellas A.E. και υπό ποιους ειδικούς όρους συνήφθησαν; Τι είδους τροποποιήσεις επέφερε η πρόσθετη πράξη της 4^{ης} Δεκεμβρίου 2020 στην τρίτη σύμβαση; Πόσες και ποιες από τις τρεις συμβάσεις που αναφέρονται στην μελέτη επιπτώσεων της 8^{ης} Δεκεμβρίου 2020 απέστειλε το ΥΠΑΙΘ στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για έλεγχο; Πότε έλαβε χώρα η εν λόγω αποστολή;**
- 2. Με ποιο σκεπτικό και για ποιον απώτερο σκοπό όρισε η Υπουργός την ειδική συνεργατιδά της, Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων παραβιάζοντας ευθέως διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων;**

Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων

Αιτούμαστε την κατάθεση στο Σώμα προς το σκοπό της πλήρους και αναλυτικής πληροφόρησης των κοινοβουλευτικών αντιπροσώπων και των πολιτών από την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων:

1. Των από 13-3-2020 (ή και νωρίτερα), 11-9-2020 και 9-11-2020 συναφθεισών μεταξύ του ΥΠΑΙΘ και της CISCO Hellas AE συμβάσεων, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν,
2. Της αλληλογραφίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, από την οποία να προκύπτει με σαφήνεια από έγγραφα ηλεκτρονικής σήμανσης (χρονολογίας και υπογραφής) η διαβίβαση των υπ' αρ. 1 αναφερόμενων συμβάσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Φίλης Νικόλαος

Τζούφη Μερόπη